

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 02.12.2008
Sayı: 4601

6091

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan soruların, İçişleri Bakanı Sayın Beşir ATALAY tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. Tekin BİNGÖL

CHP Ankara Milletvekili

Belediyeler tarafından sunulması gereken önemli hizmetlerden birisi, toplu taşımacılık hizmetidir. Ancak bu hizmetin sunumunda, belediyenin maliyet kar analizinden daha önemli olan husus, hizmetin kullanıcısı durumunda olan vatandaşın en etkin ve ekonomik biçimde hizmetten yararlanmasını sağlamaktır. Bu sebeple, Ankara başta olmak üzere, il ve ilçelerimizde, belediye halk otobüslerine sıklıkla yer verilmesi şarttır. Ancak, son günlerde vatandaşlar tarafından dile getirilen sıkıntıların başında Ankara'da toplu taşıma hizmetinde yaşanan aksaklıklar ve ihmaller gelmektedir. Örneğin, Sincan Fatih Mahallesi sakini vatandaşlarımız, Fatih Mahallesi ile Gazi Osman Paşa mahallesinde hizmet veren belediye halk otobüslerinin sayısında önemli ölçüde bir azalma olduğunu ve yerlerine çoğunlukla, bütünüyle özel halk otobüslerinin ya da 20 yolcu kapasiteli minibüslerin hizmete sunulduğundan yakınmaktadır. İlk bakışta, özel ya da belediye halk otobüsü arasında fark yokmuş gibi görünse de, detaylı bir inceleme sonucunda belediye halk otobüslerinin büyük çoğunluğunun devreden çıkarılmasının vatandaşın bütçesinde ne büyük sarsıntıya yol açtığı daha rahat gözlenebilir. Aynı şekilde, birçok başka semtte de belediye halk otobüslerinin yerine 20 kişilik minibüs/dolmuşlar hizmete sokulmuştur. Oysa bir otobüs tek seferde minibüsün kapasitesinin 3 katı kadar yolcuya hizmet sunabilmektedir. Dolayısıyla, 3 minibüsün kapasitesini tek başına karşılayacak bir belediye halk otobüsü, tüm şehir genelinde düşünüldüğünde, yaşanan trafik sorununun çözümü için önemli bir araç olarak kullanılabilir. Ayrıca, özel halk otobüsleri ve minibüslerin, kendi aralarında daha önce durağa ulaşip yolcu

alabilmek için kimi zaman yolcuların hayatını tehlikeye atacak derecede trafik kurallarına aykırı hareket ettiği de yine vatandaşlarca dile getirilen hususlardandır.

Yaşanan kargaşanın en önemli boyutu ise, yukarıda da bahsedildiği gibi, ekonomik boyuttur. Bir örnek vermek gerekirse, Batıkent'ten Kızılay'a ulaşmak isteyen bir vatandaşımız, eğer belediye halk otobüsünü kullanırsa ve 45 dakika içerisinde işini bitirebilirse, tek bir biniş ücreti ile 3 kere biniş hakkını kullanıp, evine tek ücret ödeyerek geri dönebilmektedir. Ayrıca, çoklu bilet alındığında, biniş ücreti de 1.4 YTL'e kadar düşebilmektedir. Ancak, özel halk otobüsünü kullanan vatandaşlarımız, 3 biniş için, toplamda $1.7 \text{ YTL} \times 3 = 5.1 \text{ YTL}$ ücret ödemektedir. Hesaplamalar sonucu da net biçimde ortaya çıktığı üzere, öğrencilerin, memurların, sabit ve dar gelirlinin yoğun olarak yaşadığı başkentimizde, belediye halk otobüslerinin seferden çekilmesi ya da sayılarının azaltılması, vatandaşlarımızın ekonomisinde olumsuz bir yük oluşturmaktadır. Bir belediye yönetiminin, vatandaşlarını böyle bir yöntemle, adeta cezalandırmaya çalışmasına, Ankara sakinleri artık akıl erdirememektedir. Belediyenin vatandaşların ulaşım hakkını, vatandaş lehine en az maliyetli bir biçimde çözmesi gerekirken, Ankara Büyükşehir Belediyesi, vatandaşların bütçesinde bu uygulama ile ciddi bir yük yaratmaktadır. Bu çerçevede;

1. Ankara genelinde, ilçelerde ve mahallelerde, kaç adet özel halk otobüsü ve belediye halk otobüsü ile kaç adet minibüs/dolmuş hizmet vermektedir? İlgili rakamların, mahalleler ve ilçeler biçiminde ayrı ayrı tarafıma bildirilmesi mümkün müdür?
2. Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne ait, çalışabilir durumda olan ancak hizmete sunulmayan otobüs sayısı kaçtır? Bu araçlar neden vatandaşların hizmetine sunulmamaktadır?
3. Sincan Fatih Mahallesi örneğinde olduğu gibi, çeşitli mahallelerde, vatandaşları cezalandırıcısına belediye halk otobüslerinin hizmetten çekildiği iddiaları doğru mudur? Bu iddia doğru ise, uygulamanın mantıklı bir gerekçesi var mıdır?
4. Özel halk otobüsleri ile belediye halk otobüslerinin kullanımı arasındaki maliyet hesaplamasının küçük bir örneği, tarafımdan yukarıda yapılmıştır. Hal böyle iken, özellikle de ekonomik krizin yaşandığı şu günlerde, sabit ve dar gelirli vatandaşlarımızı, öğrencimizi, emeklimizi ve işçimizi bu denli dara sokacak bir uygulama hayata geçirilmeden önce, vatandaşların bütçesinde yaratacağı olumsuz etki nasıl gözden kaçırılmıştır? Yoksa Ankara Büyükşehir Belediyesi, vatandaşa yük getiren bu durumu gördüğü halde önemsememiş midir?
5. Başkent Ankara'nın yaşadığı trafik sorunu her gün şikayet konusu olurken, Ankara Büyükşehir Belediyesi, nasıl bir mantıkla, kapasite olarak 3'te 1 yolcuya hizmet veren

minibüs/dolmuşları hizmete sokmuştur? Zaten bitmeyen metro inşaatı sebebiyle toplu taşımacılık Ankara'da durma noktasına gelmişken, bir de böyle yanlış uygulamalar, vatandaşların trafikte uzun saatlerini harcamasına sebep olmaktadır. Ankara Büyükşehir Belediyesi, böyle bir hizmetin sunumuna karar verirken, yaratacağı olumsuz etkileri nasıl görmezden gelebilmiştir?

6. Ankara Büyükşehir Belediyesi, Ankara'da yaşayan dar ve sabit gelirli vatandaşların, öğrencilerin, memurların, işçi ve emeklilerin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntıları da göz önüne alarak ulaşım ücretinde bir indirimle gitmeyi düşünemez mi? Böyle bir indirim, vatandaşların özel araçlar yerine toplu taşımayı kullanmasını da teşvik edeceği için, hem hava kirliliği, hem trafik sorununda önemli bir çözüm olacağı gibi, ekonomik anlamda da dışa bağımlı olduğumuz yakıt tüketiminde de tasarrufa gitmemiz gibi olumlu bir etkiye de sahip olacaktır. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin, halkı ekonomik sorunlarının pik yaptığı şu günlerde, otobüs ücretlerini aşağıya çekmek üzere yeniden düzenleyerek, vatandaşların bütçesinde olumlu bir etki yaratarak, vatandaşların bir nebze olsun rahatlamasına katkıda bulunmayı düşünemez mi?